

El GOB denuncia la manca de control en la qualitat ambiental de S'Albufera

L'anàlisi de les condicions de l'aigua, l'aire i el sòl del Parc Natural, no són prioritàries per a la Conselleria de Medi Ambient

La deficient qualitat de l'aigua de S'Albufera afecta la conservació d'hàbitats i espècies, sense que l'administració actuï per posar remei

El Parc Natural de S'Albufera és tristement d'actualitat, a causa de la mort en gran escala dels polls (*Populus alba*) que creixen principalment a les vores de camins i canals.

La causa concreta de la mort d'aquests arbres és, ara per ara, una incògnita, i només s'en poder plantejar hipòtesis. Segons es desprèn de l'informe realitzat el mes de març per Ramon Montoya, Cap del Servei de Protecció contra Agents Nocius, del Ministeri de Medi Ambient, els polls podrien estar morint a causa de l'atac d'un fong oportunista, afavorit pel debilitament dels arbres per causes diverses. Entre elles cita, a part de la sequera dels anys 1994 i 1995 i la calabruixada de 1995, condicions ambientals com la qualitat de les aigües i la contaminació atmosfèrica.

L'empitjorament de les condicions ambientals per la degradació, en molts de casos poc aparent, en la qualitat de factors com el sòl, l'aigua i l'aire, és una de les principals causes de deteriorament dels hàbitats, i té com a conseqüència directa l'afectació a les espècies més sensibles, arribant fins i tot a fer-les desaparèixer.

El GOB considera que l'anàlisi d'aquests elements fonamentals (aire, sòl i aigua) ha de ser una de les prioritats en el control de la "salut" del medi natural, i molt especialment dels espais protegits.

Les emissions de la central tèrmica d'Es Murterar es varen controlar, entre els mesos de juny i octubre de 1996, mitjançant una estació mòbil situada a S'Albufera. Els resultats registrats es troben per davall dels límits màxims establerts, encara que des del GOB es considera que aquest control de quatre mesos és totalment insuficient, donades les característiques meteorològiques canviant al llarg de l'any, i que les anàlisis de contaminants en l'aire s'haurien de realitzar al llarg de tot l'any per garantir que les emissions no afecten negativament les espècies d'animals, plantes i altres organismes que viuen a S'Albufera.

Periòdicament es realitza l'anàlisi de les aigües del Parc, determinant els valors de salinitat, oxigen, pH i temperatura. Però aquest anàlisi no contempla la valoració de components importantíssims en la qualitat de les aigües, com els nitrats, els fosfats i els pesticides. Aquests composts poden causar l'eutrofització de les aigües (en el cas de nitrats i fosfats), amb la desaparició

d'importants comunitats vegetals, i fins i tot afectar directament el metabolisme de plantes i animals (cas dels pesticides) causant-los importants desequilibris i fins i tot la mort.

S'Albufera reb, a través dels torrents de Sant Miquel i de Muro, les aigües mal depurades dels nuclis urbans de Sa Pobla i Muro, que aporten gran quantitat de fosfats. Aquests composts contribueixen de forma decisiva a l'eutrofització i a la pèrdua de qualitat de l'aigua. A més a més els excedents s'enmagatzemen als sediments del fons, constituïnt una perillosa reserva que pot alliberar fosfats quan la concentració a l'aigua sigui menor (per exemple, quan l'abocament ja no existeixi). La manca d'anàlisi de fosfats a les aigües i als sediments impossibilita realitzar una valoració del grau d'incidència negativa dels abocaments d'aigües residuals als torrents, si bé aquest és ben aparent i greu.

La zona agrícola que envolta S'Albufera reb gran quantitat d'adobs inorgànics (bàsicament nitrats) i de pesticides. Aquests components acaben, en bona part, en les aigües del Parc, on és molt normal trobar després de les torrentades gran quantitat de sacs i envasos d'aquests productes. Determinades concentracions d'aquests composts poden afectar molt negativament als éssers vius, fins i tot a les persones. Però fins ara no existeix al Parc cap rutina de mostreig i anàlisi que determini els seus nivells i asseguri que aquests no són nocius per a la conservació dels hàbitats naturals i les espècies de S'Albufera.

D'altra banda, la zona humida es nodreix de forma important a partir dels aqüífers subjacents, a través d'ullals. La manca de control sobre les extraccions dels pous que envolten S'Albufera pot posar en perill la qualitat de les aigües subterrànies i fins i tot es pot arribar, per sobreexplotació, a la seva salinització per intrusió marina. Igualment, el Parc reb gran quantitat d'aigua salada a través de les tuberïes de refrigeració de la central tèrmica d'Es Murterar, fet que origina importants canvis en les condicions ecològiques d'algunes zones de S'Albufera. Recordem que, ara per ara, la salinització de les aigües es planteja com un dels factors que han propiciat la mortaldat de bosc de ribera que formaven els polls.

Des del punt de vista del GOB, resulta inconcebible que en la gestió d'un valuós espai natural com aquest, en que l'aigua és l'element fonamental, el control de la qualitat d'aquest recurs sigui tan poc prioritari per a la Conselleria de Medi Ambient. Tant que les multimilionàries inversions anunciades per enguany només contemplen obres d'infraestructura, gestió de la vegetació i mesures de la salinitat de l'aigua, oblidant aspectes importantíssims per la salut ambiental de la zona, com és la qualitat química de l'aire, les aigües i els sòls.

El desconeixement de la magnitud dels problemes, per manca de la seva anàlisi, no els resta importància ni els fa desaparèixer.

És imprescindible i urgent prendre mesures per a reduir la càrrega de nutrients i contaminants de les aigües que arriben al parc natural; això es pot aconseguir millorant la depuració de les aigües de Sa Pobla i Muro, promoguent la

reducció dels pesticides i adobs químics utilitzats pels pagesos d'aquests municipis.

D'altra banda, si es compleixen els plans del Conseller de Medi Ambient de privatitzar pròximament les tasques de conservació de la naturalesa, es pot preveure que s'agreujaran encara més tots els problemes que pateixen s'Albufera i els altres espais naturals protegits (Dragonera, Mondragó, Es Grau), actualment quasi abandonats. La conservació de la naturalesa i del medi ambient és una obligació de l'administració pública, i en cap cas no es pot convertir en un negoci en mans d'empreses privades que cerquen rendabilitat econòmica.